

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Strategiczne partnerstwa energetyczne PPP

Arkadiusz Piotrowski

Mazowiecka Agencja Energetyczna
www.mae.com.pl

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 696173. Disclaimer: The sole responsibility for the content of this material lies with the authors. It does not necessarily represent the views of the European Union, and neither EASME nor the European Commission are responsible for any use of this material.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Art. 1 Ustawy o PPP

Partnerstwo publiczno-prywatne to wspólna realizacja przedsięwzięcia oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym i partnerem prywatnym.

Podmiot publiczny - jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych lub podmioty od niej zależne.

Partner prywatny – przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Art. 2 Ustawy o PPP

Przedsięwzięcie PPP:

- a) budowa lub remont obiektu budowlanego,
- b) świadczenie usług,
- c) wykonanie dzieła, w szczególności wyposażenie składnika majątkowego w urządzenia podwyższające jego wartość lub użyteczność,
- d) inne świadczenie

– połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem składnikiem majątkowym, który jest wykorzystywany do realizacji przedsięwzięcia publiczno-privatnego lub jest z nim związany.

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Art. 2. Ustawy o PPP

Wkład własny

– świadczenie podmiotu publicznego lub partnera prywatnego polegające w szczególności na:

- a) poniesieniu **części wydatków na realizację przedsięwzięcia**, w tym sfinansowaniu dopłat do usług świadczonych przez partnera prywatnego w ramach przedsięwzięcia,
- b) wniesieniu **składnika majątkowego** (nieruchomość, część składowa nieruchomości, przedsiębiorstwo (art. 55¹ KC), rzecz ruchoma, prawo majątkowe).

Ustawa o PPP a partnerstwo energetyczne

Obowiązująca w Polsce ustawa o PPP stanowi:

- wystarczające,
- pewne,
- przejrzyste,

ramy prawne do wykorzystania zalet PPP przy **inwestycjach gmin w sferze energetyki, np. termomodernizacja (z gwarancją efektu energetycznego), modernizacją oświetlenia ulicznego, przetwarzanie odpadów (*waste to energy*)** .

Ustawa o PPP (od 01.01.2013 r.)

Art. 18a. ust. 1 Ustawy o PPP

Zobowiązania wynikające z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym nie wpływają na poziom państwowego długu publicznego oraz deficyt sektora finansów publicznych w sytuacji, gdy **partner prywatny ponosi większość ryzyka budowy oraz większość ryzyka dostępności lub ryzyka popytu** – z uwzględnieniem wpływu na wymienione ryzyka czynników takich jak gwarancje i finansowanie przez partnera publicznego oraz alokacja aktywów po zakończeniu trwania umowy.

Ustawa o PPP (od 01.01.2013 r.)

Art. 18a. ust. 1 Ustawy o PPP

Zobowiązania wynikające z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym nie wpływają na poziom państwowego długu publicznego oraz deficyt sektora finansów publicznych w sytuacji, gdy **partner prywatny ponosi większość ryzyka budowy oraz większość ryzyka dostępności lub ryzyka popytu** – z uwzględnieniem wpływu na wymienione ryzyka czynników takich jak gwarancje i finansowanie przez partnera publicznego oraz alokacja aktywów po zakończeniu trwania umowy.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Ustawa o PPP (od 01.01.2013 r.)

Art. 18a. Ustawy o PPP

2. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego może określić, w drodze rozporządzenia, **zakres** poszczególnych rodzajów ryzyka oraz **czynniki** uwzględniane przy ich ocenie, mając na względzie zapewnienie przejrzystości poszczególnych rodzajów ryzyka.

Nie zawiera upoważnienia do określenia metodologii oceny ryzyka

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów ryzyk oraz czynników uwzględnianych przy ich ocenie

(weszły w życie od 18.03.2015 r.)

Ryzyko budowy – dot. zdarzeń związanych z realizacją przedsięwzięcia na etapie wytworzenia nowych środków trwałych lub ulepszenia już istniejących (faza konstrukcyjna), które skutkują zmianą kosztów inwestycyjnych lub terminów jego wykonania

Ryzyko dostępności – dot. zdarzeń, które wpływają na niższą ilość lub gorszą jakość świadczonych usług przez partnera prywatnego w fazie eksploatacji w porównaniu z wielkościami i wymaganiami uzgodnionymi w umowie

Ryzyko popytu - dot. zdarzeń skutkujących zmianą popytu na mniejszy lub większy niż określony w umowie

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie rodzajów ryzyk oraz czynników uwzględnianych przy ich ocenie

(weszły w życie od 18.03.2015 r.)

- Rozporządzenie ma charakter wytycznych
- Zmniejszenie barier mentalnych w zakresie zastosowania PPP
- Rozpowszechnienie realizacji inwestycji w formie PPP
- Realna zmiana jakościowa w sposobie realizacji zadań publicznych
- Zwiększenie projektów PPP

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Projekt PPP w zakresie modernizacji oświetlenia w gminie – „mapa drogowa”

Jednym z możliwych modeli współpracy między gminą a partnerem prywatnym dla przedsięwzięć w zakresie modernizacji oświetlenia może być

model BTL (*build-transfer-lease*) – buduj, przekaz, dzierżaw.

W formułę PPP wpisują się działania firm typu **ESCO (*energy savings company*)**

tzn. takich firm, które oferują kompleksowe usługi eksperckie w zakresie energetyki gwarantujące klientom uzyskanie konkretnego efektu energetycznego, biorące przy tym na siebie pewną część ryzyka finansowego.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Projekt PPP w zakresie modernizacji oświetlenia w gminie – „mapa drogowa”

Zapłata dla firmy ESCO za wykonane usługi jest oparta (w całości albo części) na osiągnięciu poprawy efektywności energetycznej oraz spełnianiu innych uzgodnionych kryteriów efektywności oświetlenia ulicznego w gminie;

Wyspecjalizowana firma ESCO dostarczająca usługę energetyczną poprawiającą efektywność energetyczną gminy partycypuje w korzyściach wynikających ze zmniejszenia kosztów zużycia energii na oświetleniu.

(wg Dyrektywy dot. Efektywności Energetycznej – Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006)

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

ETAPY

1. Ustalenie, czy projekt może (i powinien) zostać zrealizowany w ramach PPP zamiast tradycyjnego zamówienia publicznego.
2. Przygotowanie projektu.
3. Wybór partnera prywatnego.
4. Realizacja projektu i ocena.

CEL: Ustalenie, czy projekt może (i powinien) zostać zrealizowany w ramach PPP zamiast tradycyjnego zamówienia publicznego

1.1 Wybór doradcy (przez Gminę), który będzie świadczył usługi doradcze polegające na ocenie zasadności i możliwości zaangażowania partnera prywatnego.

1.2. Identyfikacja Projektu (doradca na zlecenie Gminy)

1.2.1. Wybór projektu (identyfikacja, specyfikacja rezultatów)

1.2.2. Analiza wariantu PPP (studium wykonalności)

- możliwość sfinansowania
- alokacja ryzyka
- wiarygodność finansowa
- analiza opłacalności, traktowanie PPP przez Eurostat z punktu widzenia długu i deficytu.

CEL: ustalenie takiej propozycji podziału ryzyk aby zobowiązania z tytułu umowy PPP nie zostały zaliczone do długu Gminy

Zobowiązania z tytułu umowy PPP nie będą zaliczane do długu Gminy, gdy partner prywatny przejmie na siebie ryzyko budowy (konstrukcyjne) i ryzyko dostępności.

✓ryzyko budowy (konstrukcyjne):

- partner prywatny ponosi odpowiedzialność za przeprowadzenie prac budowlanych w celu osiągnięcia uzgodnionego poziomu oszczędności energii;
- brak uprawnienia partnera prywatnego uzyskania wynagrodzenia przed zakończeniem prac i rozpoczęciem generowania oszczędności;

✓ryzyko dostępności:

- mechanizm płatności za usługi dla partnera prywatnego oparty na modelu „dostępności” uzgodnionego poziomu oszczędności energii;
- wynagrodzenie płatne przez Gminę będzie pomniejszone o kwotę równą nie osiągniętym a gwarantowanym oszczędnościom;

(wg Decyzja Eurostat - Manual on Government Deficit and Debt, March 2012; EPEC guidelines – ocena podziału ryzyk)

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

DECYZJA WÓJTA (na podstawie przygotowanych analiz) :

Gmina realizuje projekt w formule PPP (finansowanie, wykonanie, utrzymanie i konserwacja oświetlenia przez okres umowy po stronie partnera prywatnego)

Stosowna informacja Wójta w tej sprawie na sesji Rady Gminy
i komisjach Rady Gminy

CEL: przygotowanie projektu.

2. Szczegółowe przygotowanie Projektu PPP

2.1. Przygotowania organizacyjne

- utworzenie zespołu projektowego i stworzenie struktury nadzoru
- wybór doradcy, który będzie świadczył usługi doradcze polegające na sporządzeniu wybranej dokumentacji związanej z realizacją projektu PPP i wsparcie przy wyborze partnera prywatnego,
- opracowanie planu i harmonogramu przygotowanie projektu i przeprowadzenia postępowania o udzielnie zamówienia

2.2. Przygotowania do rozpisania postępowania o udzielnie zamówienia

- analizy (w zależności od potrzeb, np. dot. alokacji ryzyk, techniczne itp.)
- opracowanie szczegółowej struktury porozumienia PPP
- wybór sposobu przeprowadzenia postępowania o udzielnie zamówienia
- określenie kryteriów oceny ofert
- sporządzenie wstępnej umowy PPP

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

Na wniosek wójta

**Rada Gminy podejmuje stosowne uchwały Rady Gminy w zakresie zmian
w Wieloletniej Prognozie Finansowej**

(w celu zabezpieczenia środków w budżecie Gminy)

CEL: Wybór partnera prywatnego

W celu modernizacji oświetlenia gmina wybiera partnera prywatnego, który sfinansuje i zrealizuje inwestycję, biorąc na siebie część ryzyk związanych z inwestycją (m.in. ryzyko przygotowania przedsięwzięcia, budowy, finansowania, dostępności).

3. Przeprowadzenie postępowania w celu wyboru partnera prywatnego

(dialog konkurencyjny)

3.1. Postępowaniu o udzielnie zamówienia

- powiadomienie i wstępna kwalifikacja i zawężenie listy kandydatów
- zaproszenie do postępowania (dokumentacja przetargowa)
- kontakty z oferentami
- ocena ofert i wybór preferowanego oferenta

3.2. Sfinalizowanie umowy PPP i uzgodnień finansowych

- ostateczna umowa PPP
- zawarcie porozumień dot. finansowania
- sfinalizowanie uzgodnień finansowych

CEL: Skuteczna realizacja projektu i ocena

Po zakończeniu modernizacji prawo własności zostaje przekazane gminie, a partner prywatny zajmuje się – za wynagrodzeniem – utrzymaniem, eksploatacją i konserwacją oświetlenia w imieniu gminy na mocy umowy o PPP.

4. Realizacja Projektu

4.1. Zarządzanie umową

- przypisanie obowiązków w zakresie zarządzania przy realizacji umowy PPP
- monitorowanie realizacji projektu i rezultatów świadczenia usług oraz zarządzanie nimi (harmonogram i odpowiedzialność, monitorowanie aktywności operacyjnej i finansowej PPP)
- zarządzanie zmianami przewidzianymi w umowie PPP (rutynowe korekty umowy PPP)
- zarządzanie zmianami nieprzewidzianymi w umowie PPP
- rozstrzyganie sporów
- utrzymanie środków trwałych

4.2. Ocena *ex post*

- określenie ram instytucjonalne (zespół dokonujący oceny, cele oceny)
- opracowanie ram analitycznych (zdefiniowanie kryteriów oceny, przygotowanie raportu z oceny)

PODSUMOWANIE

1. PPP daje Gminie możliwość sfinansowania inwestycji przez partnera prywatnego z oszczędności energii nie angażując dodatkowych środków finansowych gminy.
2. Zobowiązania z tytułu umowy PPP mogą nie być zaliczone do długu Gminy przy odpowiednim podziale ryzyk.
3. Obowiązująca w Polsce ustawa o PPP stanowi wystarczające, pewne, przejrzyste, ramy prawne do wykorzystania zalet PPP przy inwestycjach gmin związanych z modernizacją oświetlenia ulicznego.
4. Ustawa PPP umożliwia realizację przedsięwzięć w formule ESCO. Firmy typu ESCO to potencjalni wykonawcy modernizacji oświetlenia ulicznego w Gminie w roli partnera prywatnego w ramach PPP.

CENTRAL EASTERN EUROPEAN
SUSTAINABLE ENERGY NETWORK

MAE

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

www.mae.com.pl

Arkadiusz Piotrowski
a.piotrowski@mae.com.pl
+607419414

